KARİKATÜR

SEÇİM:

— İki namzet var, acaba hangisini intihap edeyim... Esmeri mi, sarışını mı?..

RAMİ

Operatör — Bu sahnede ne kusur olduğunu bir türlü anlıyamadım. Üçtür bize tekrarlatıyorlar!...

— Şimdi ne yapıyorsun?
— Çamaşırcılık..
— Vah zavallı. Ya seni kim besliyor?.

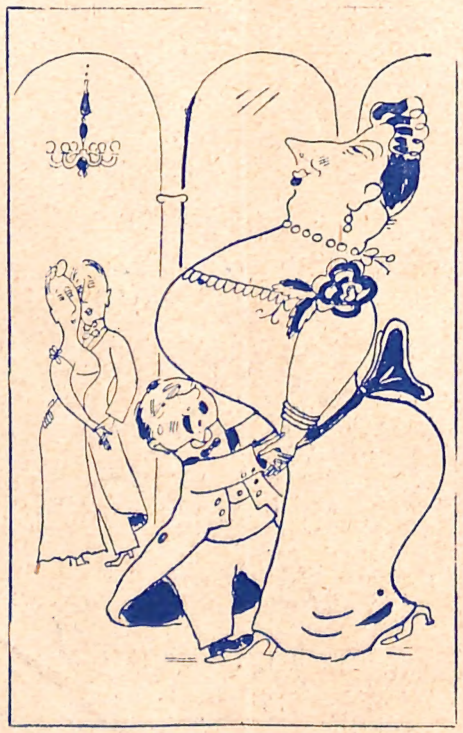

Madam — Sinyor Artür ile dans etmekte olduğuma yemin ederim. Ancak o, ayaklara böyle basar!..

Bayan — Sen beni tanımazsın, bende iki huy, iki tabiat vardır..
Bay — Bunu bilseydim, beraberimde bir arkadaş daha getirirdim!..

Bayan — Söyleme de kim olduğunu ben bileyim!..

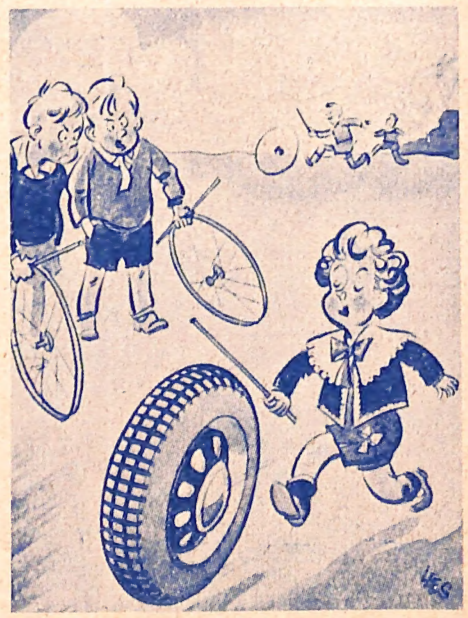

Zengin çocuğu çember çeviriyor!..

No. 164 CİLT: 7 YİL: 4 FİATI 10 KURUŞTUR 16 ŞUBAT 1939

Karikatür

İDAREHANESİ:
İstanbul: Ankara caddesi hususi daire. Posta kutusu: İstanbul 103. Telefon: 23031
Telgraf: İst. KARİKATÜR

Sahibi:
SEDAT SİMAVİ

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye: Seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

Refik Saydam Hükûmetinin Geri Dedikodulara Karşı Tamimi Münasebetile:

Genç Türkiye — Elimde bu oklar varken sana ağız açtırmam!...

HAKİKATI YAZMAK MESELESİ

GÜNDELİK gazetelerden birinde çalışan bir eski ahbabı görmiye gitmiştim. Bir masa başında yirmi iki yaşlarında bir genç gördüm. Önündeki kâğıtlara güçlükle bir şeyler karalıyor, yazdığını tekrar tekrar okuyarak ötesini berisini düzeltiyor, sonra yine beğenmiyerek sinirli bir hareketle kâğıdı buruşturup sepete atıyordu.

Zavallı çocuğun saçları karmakarışıktı. Sıkıntıden kalemile burnunu kaşıyor, dişlerile dudaklarını kemiriyordu.

— Allah yardımcın olsun evlâtcığım, dedim. İlham denen şey hakikaten Allahın bir belâsıdır. Onun gelmesi bizim eski vapurlara istim gelmesinden güç bir keyfiyettir. Maamafih okadar müşkülpesent olma. Gazete yazısı şiir gibi uzun uzadıya düzülüp koşulmıya muhtaç bir yazı değildir. Bazı büyük ediplerin artistik nesir dedikleri yazıya da benzemez.

— Yazdığım ne şiir, ne de artistik nesir değildir efendim..

— Onun için bilhassa seni tebrik ederim yavrum.. Artistik nesir yazmak hakikaten demir leblebi çiğnemektir. Hiç bir fikir ifade etmiyen kelimelerle mânasız bir sanat şaheseri meydana getirmek sabun balonlarile âbide kurmak kadar güç şeydir.. Çehrenden anladığıma göre sen herhalde ortamektebi ya yeni bitirdin, yahut da bir iki dersten ikmalin var.. Demek istiyorum ki, yazı ve imlâ cihetinden kâfi derecede ilerlemiş olacaksın. Tereddüt etmeden bir şeyler yazmıya başla.. Elbette piyasa türküleri gibi işite işite kulaktan bellediğin bazı fikirler vardır. Faraza «Memleketi kurtaracak ancak ekonomik ilimdir. Muhtelif ekonomik meslekleri tetkik ettikten ve kendi sosyal bünyemizin ihtiyaçlarını inceledikten sonra ilâh..» yahut da:

«Bahar yaklaştıkça, havalar açıldıkça Avrupa ufuklarındaki elektrikli muharebe bulutları kesafet peyda etmiye başlıyor... Gök gürültüsüne benziyen siyasî nutukların ortalığa yaptığı elektrikli asabiyet vesaire vesaire..»

Sen bunları fazla zihin yormadan kâğıt üzerine sıralarken arkadan gelen daha başka fikirler kendiliklerinden bir düzen almıya başlarlar ve ortaya güzel bir makale çıkar... Ötesinde berisinde bazı eksikler olursa mürettip ve musahhihe yükletir, zaten bu ekonomi asrında bir yazıyı baştan sona okuyacak babayiğit kalmadığından cümleler ve paragraflar arasındaki rabıtasızlık da kimsenin gözüne çarpmaz. Böylece belli başlı gazete muharrirleri sırasına girersin... Gazetecilikte ilham denen şey de budur. Kendini sıkıntıya sokma yavrucuğum. Biz daha yaşlı ve belli başlılar da başka

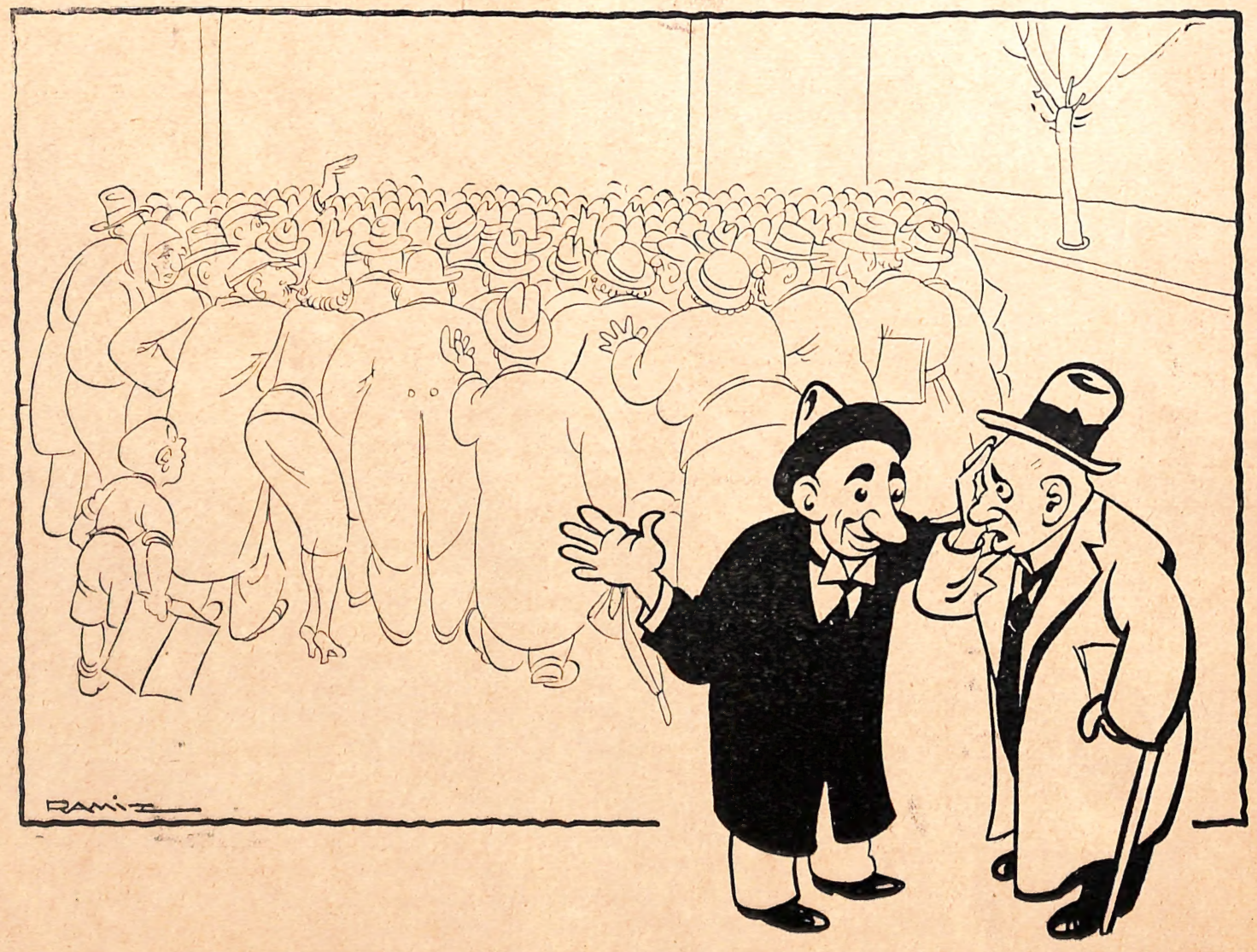

— Bu kalabalık ne! Fırkadan mebusluk almak ümidine düşenler mi, yoksa Akademiden âzalık almak ümidine düşenler mi?
— Hayır, kömürcüden birkaç kilo antrasit almak ümidine düşenler!...

türlü yazı yazmıyoruz.

Delikanlı cevap verdi:

— Efendim, nasihatleriniz şüphesiz çok kıymetli. Fakat ben matbuat bareminde henüz makale ve fıkra mertebesine yükselmiş muharrirlerden değilim. Benden istenen şey sadece günün vak'alarını yazmaktır.

— Daha iyi söyledin ya yavrucuğum. Gezip dolaştığın yerlerde ne görüp işitirsen olduğu gibi yazarsın olur gider.

Genç muharrir sitemli bir bakışla;

— Nasihatinize teşekkür ederim üstat, dedi, bendenizin mahkemeye gitmiye ve hapis yatmıya niyetim yok... Biliyorsunuz ki, yazacağımız şeyi sadece öteden beriden duymuş olmamız kâfi değildir. Onun hakikatine ait delilleri de elde bulundurmıya mecburuz. Yoksa bir sual veya dava karşısında yandığımızın resmidir.

— Onu da biliyorum çocuğum... Bazan mahkemelerin bile ellerindeki hesapsız vasıtalarla elde etmekten âciz kaldıkları kat'î delili kırtipil bir yazıcının kendi teşebbüsile tedarik etmesi elbette imkânsızdır. Fakat yazı yazarken mutlaka şahıslardan bahsetmek şart mıdır?

Delikanlı yine memnun görünmedi;

— Doğru söylüyorsunuz efendim ama, vak'aları develer, filler değil, insanlar yaparlar. Meselâ Amir dayak yemişse mutlaka onu döven bir Zeyd var demektir.

— Sen daha toysun çocuğum. Zeydin hiç adını anmadan da Amirin yediği dayaktan bahsetmek pekâlâ mümkündür.

— Nasıl olur?

— «Amir'e dayak atmışlar» diyemez miyiz? Bu cümlede Zeydin ismi zikredilmediği için o da bizden hesap soramaz tabiî?

— «Peki ama kimi kastediyorsun» diye sıkıştırırlarsa ne cevap vereyim?

Bu da doğru idi. Hafif bir tereddütten sonra cevap verdim:

— Vallâhi öyle bir şey kulağıma çalındıydı ama herhalde aslı olmıyacak, der daha sıkışırsan Amir'in dayak yediği hakkındaki ifadeni geri alırsın. Maamafih gazetecilikte faili müphem bırakmak yahut cemi edatile kullanmak daima ihtiyatlı bir harekettir. Meselâ «Falan manav şehir ortasında âdeta soygunculuk ediyor» dersen halin haraptır. Fakat «Manavlar halkı göz göre soyuyorlar» diye yazılacak bir cümlede fazla tehlike yoktur.

Maamafih benden emektar bir meslekdaş nasihati istersen sen yine doğru yoldan şaşma, hakikati olduğu gibi yaz.

Delikanlı sinirlenmişti:

— Üstadım, dedi, şurada bir takım

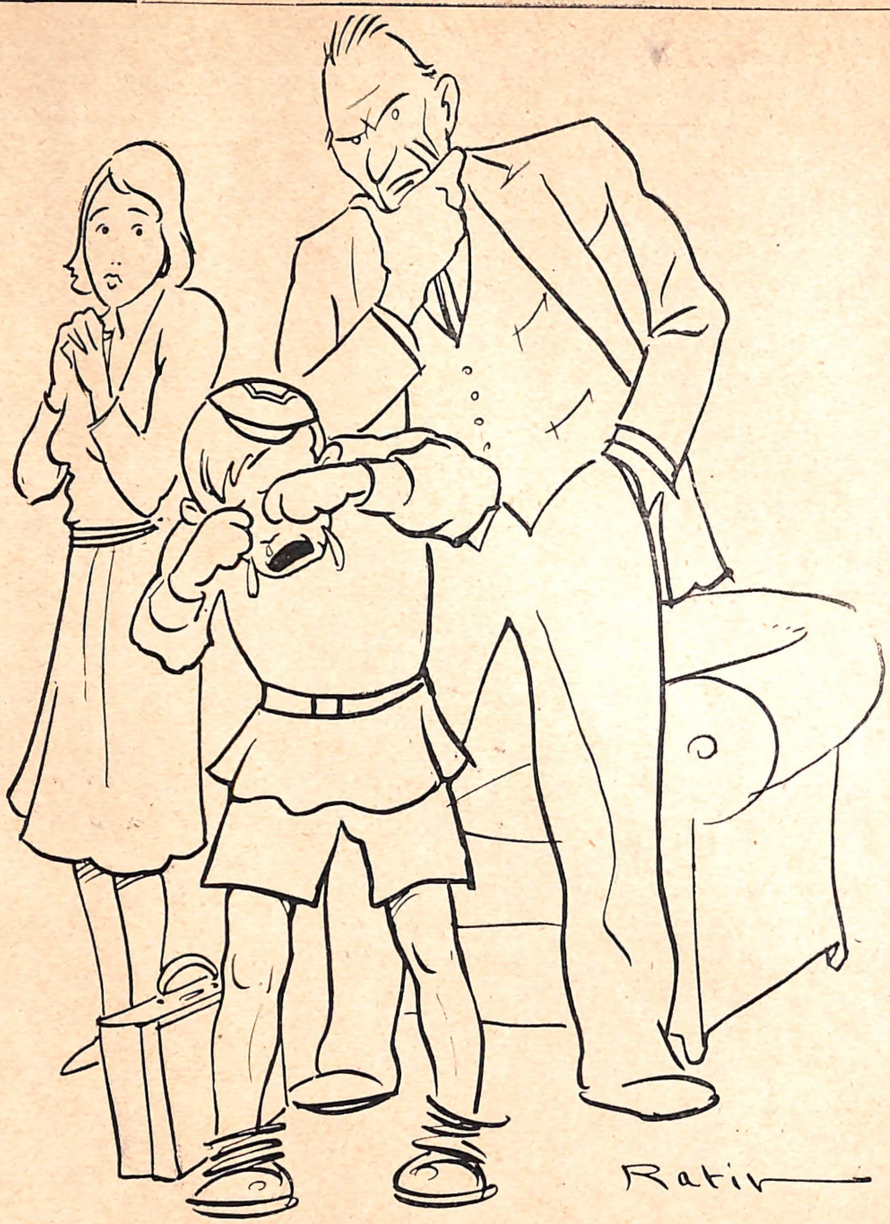

— Avusturyanın nasıl idare edildiğini, Çekoslovakyanın hudutlarını, Almanyanın mesahasını, İspanyanın nüfusunu, Çinin idare merkezini bilmediğim için hoca sınıftan kovdu!...

şeyler yazıp bozduğumu görüp merak ettiniz. Yazdığım alelâde bir zabıta haberidir. Müsaadenizle size okuyayım. Bakalım ne diyeceksiniz?

Buruşuk kâğıtlardan birini aldı, okumıya başladı;

— «Kızıltoprakta sakin Ali oğlu Veli isminde bir şahıs dün belediyedeki bir işini takibe gitmiş, dönüşte vapur Sarayburnu önünden geçerken davlumbazdan kazaen denize düşmüş ve civardaki kayıkçılar tarafından güçlükle kurtarılmıştır.»

Ne dersiniz bu satırlara?

— Pekâlâ yazmışsın... Gerçi ebabının elinde yedi sütunluk bir havadis hattâ elli tefrikalık bir roman olabilirdi ama, bu da fena değil..

— Öğrenmek istediğim o değil... Siz bundan ne anladınız?

— Ne anlıyacağım, Ali oğlu Velinin belediyede çapraşık bir işi varmış. Olmamış. O da yeis saikasile kendini denize atmış...

— Peki bu intiharı nereden çıkardınız?

— Matbuat kanunu intiharların yazılmasını menediyor. Onun için gazeteciler de bu gibi vak'aları kaza şeklinde gösteriyorlar.

Delikanlı muzaffer bir kahkaha ile güldü;

— Haklı çıktım üstat... Bu Ali oğlu Veli intihar kasdile kendini denize atmış değildir. Hakikaten bir kaza neticesi denize düşmüştür. Fakat hakikati olduğu gibi yazınca yanlış anlaşılıyor. Mademki matbuatın tecrübeli bir emektarısınız, o halde öğretiniz bana... Bu vak'ayı nasıl ifade edeyim ki, Ali oğlu Velinin intihar

— Az gitmiş, uz gitmiş, altı ay bir güz gitmiş, bir de arkasına bakmış ki, arpa boyu yol gitmiş..
— Masal mı anlatıyorsun?..
— Yok yahu, İstanbulun imarını anlatıyorum!..

etmek maksadında olmadığını, sadece bir kazaya uğramış bulunduğunu anlasın?..

İyi düşünecek olursak çocuğa hak vermemek mümkün değil. İntihar teşebbüslerini kaza diye yazıyoruz, bunu herkes öğrendi. O halde hakikî kazaları nasıl ifade edeceğiz?

Geçenlerde bana tanıdıklardan biri hakkında şunu sordular;

— Sen (M..) i tanırsın, acaba ellisinden sonra birine gönül mü verdi? Yoksa kumarda para mı kaybetti? Zavallı adam kendini pencereden atarak intihar etmek istemiş..

— Nereden duydunuz? dedim.

— Bugünkü gazete yazıyor, dedi. Ve aynen iki satırı okudu; «Kurtuluşta ..... sokakta ..... numarada oturan M.. kazaen evinin penceresinden düşmüş ve başından yaralanmıştır.»

O akşam dönüşte (M..) e uğradım. Vak'ayı şöyle izah etti:

«Allah belâlarını versin... Herkes beni intihara teşebbüs etti sanıyor... Halbuki sadece bir sarhoşluk kazası azizim. Pencerenin önünde bir aralık sızmışım. Aşağıdan yemeğe çağırdılar, oda kapısını açıyorum diye pencereyi açıp sokağa doğru yürüyüverdim, mesele bu..»

KARİKATÜR

KORKAK KADIN

●●●

ARKADAŞIM Haydar, karısının korkaklığından şikâyetçidir.

Dün: — Fazla korkak bir kadının erkek için ne çekilmez bir belâ olduğunu bilemezsiniz, diyordu. Gece yorgun argın yatağıma girerim; tatlı bir uykuya dalarım. Karım birdenbire beni bacağımdan, kolumdan çekip uyandırır, saçları dikilmiş, gözleri dönmüş, soğuk terler dökerek:

— Ölü müsün, ne uyuyorsun, der, eve hırsız girdi. Aşağı katı soyuyorlar... Şimdi ellerinde rovelverlerle bizim odaya girecekler, ikimizi birden öldürecekler..

Aşağıki gürültü ya bir kedinin marifetidir, yahut da açık kalan bir kapı veya pencereyi rüzgâr sallıyordur.

Bunu kendisine anlatmıya çalışırım;

— Karıcığım yat, rahatına bak.. Vallâhi hırsız falan yok, derim.

Fakat kime anlatırsın... Kadın evvelâ yalvarır, sonra kavga eder, nihayet: «Şimdi pencereyi açar, yangın var, can kurtaran yok mu?» diye bağırırım, diye yerinden fırlar.

Çaresiz ben de sıcak yatağımdan kalkmıya mecbur olurum, sırtıma rop dö şambrımı, ayaklarıma terliklerimi giyer, yine karının ısrarile elime tabancamı alırım. Titriye titriye, öksüre aksıra evi baştan başa dolaşırım.

— Bu hal sık sık olur mu?

— Her gece bir iki defa.. Gürültüsüz ev olur mu? Nihayet aklıma bir çare geldi. Karıma dedim ki: «Hırsızlar gayet usta insanlardır. Girdikleri evde katiyen gürültü yapmazlar.. Tangırtılar, kapı gürültüleri işitilmek şöyle dursun, sinek üçsa işitilecek bir sessizlikle hareket ederler. Onun için sen işiteceğin gürültüden katiyen korkmamalısın.

— Hakikaten güzel düşünce..

— Arkasını dinlesene iki gözüm.. Karım artık korku ve gürültüye pabuç bırakmıyor fakat bu sefer sessizlikten korkmıya başladı. İkide birde beni dürtüp uyandırıyor, saçları ürpermiş, gözleri yerinden oynamış; «Aman kalk, diyor, ortalığı korkunç bir sessizlik kapladı. Galiba eve hırsızlar geldi. Al tabancanı bakalım.»

Eskiden bir iki kere yatağımdan kalkarken şimdi en aşağı on kere uykudan uyandırılıyorum.

Kurbağa

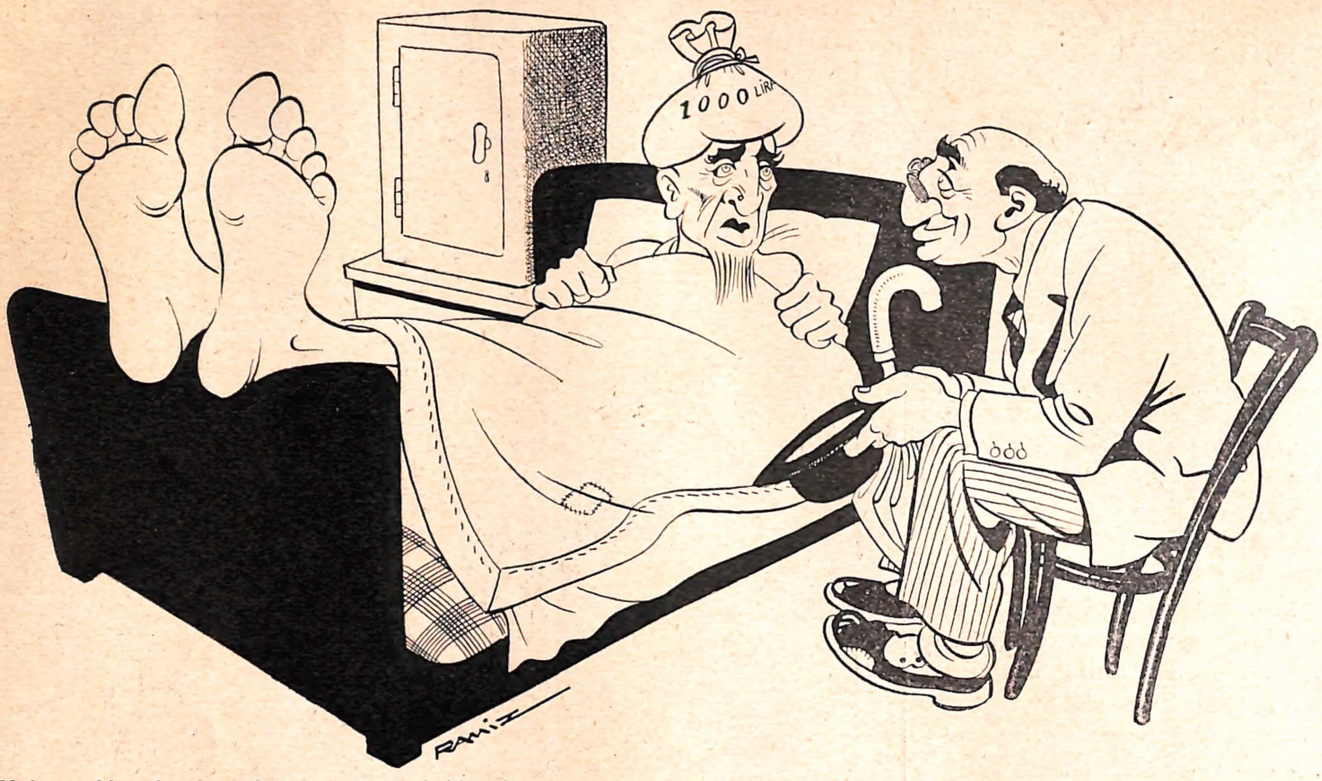

Moiz — Yeçmiş olsun Salamon, başında ki ne?
Salamon — Doktor ferahlamam için başima buz kesesi koymami söyledi... Ben, daha çok ferahlamak için para kesesini koydum!..

ELEKTRİKLİ HEDİYELER

[Bir apartıman salonu. Erkek, koltukta, Yedigün mecmuasını okurken kapıdan hızla kadın girer. Elinde bir telgraf vardır.]

Kadın (Telgrafı uzatarak)

Annem bize geliyor bu hafta, gözün aydın!

Erkek (Yerinden sıçrar)

Dilin tutulaydı da haber vermez olaydın...

Kadın

Bilmem ne istiyorsun benim şeker anamdan?

Erkek (Damağını bastırır)

Sanki birden tepeme kiremit düştü damdan..
Düşüncemi okadar altüst etti bu haber,
Gitti aklım başımdan bu haberle beraber.

Kadın

Bize ziyaretile yeniden neşe verir,
Kendi gelmese bile bir hediye gönderir..
Bu nezaket bulunur hangi bir kaynanada?
Nitekim, geçen bayram, yollamıştı sana da
Bir boyunbağ iğnesi; İnciden bir at nalı.

Erkek

Giydiği iskarpinin nümunesi olmalı!

Kadın

Her zaman karşı geldin sana ne söyledimse.
Böyle asrî kaynana görmüş müdür bir kimse?
Anam, kaynana değil, kaynanalar ecesi..

Erkek

Ece değil, sabahsız bir karakış gecesi!
Bakışları çuvaldız, lâfları zehirli ok,
«Kaynana» de, yetişir, uzun söze lüzum yok.

Kadın

Sen öylesin: Nuh der de peygamber diyemezsin,
Anam bıldırcın olsa bir parçacık yemezsin...

Erkek

Nasıl bıldırcın olur altmış yıllık saksağan?

Kadın

Zahmet dersin başına, rahmet de olsa yağan..
Bir kere gözlerinle etrafını didikle,
Evimizde ne varsa işler elektirikle;
Evde elektirikle işliyen bütün eşya
Bize onun verdiği hediye değil mi ya?
Meselâ buz dolabı, ondan bize armagan!

Erkek

Armagan da ne demek? Aynile kendi anan!

Kadın

Onun hediyesidir şu canım abajurlar...

Erkek

Onun için donuyor içinde yanan nurlar!

Kadın

Ya şu beş yüz liralık kocaman şanlı radyo?

Erkek

Bu şişirir kafamı, eğer şişirmezse o!

Kadın

Ya şu elektrikli süpürgeye ne dersin?

Erkek

Ananın yağlı boya tasviri zannedersin!

Kadın

Gözünüz doymadıysa işte, bayım, buyurun;
Elektrikli ütü, elektrikli furun,
Hep onun yadigârı, hep onun hatırası...
Şimdi bana geliyor sual sormak sırası;
Siz ona ne verdiniz bu şeylere mukabil?

Erkek

Dediğin şey olacak yakın zamanda kabil.
Nerdeyse vereceğim, karşılık olsun diye,
Ona elektirikli bir sandalye hediye!

Haftanın Anketi:

Akademi Lâzım Mı?

GAZETELERDEN biri «Bizde Akademi lâzım mı, değil mi?» diye bir anket açmış, tanılmış adamların düşüncesini soruyor. Anket muharriri bana da müracaat etti. Bu suallere cevap vermenin azabını, meşhur adam olmak saadetile giderdikten sonra, gözümü yumup ağzımı açtım. Muharrir, söylediklerimi kaydederek gitti. O gidince bana bir düşünce ârız oldu:

— Ben söyledim o yazdı.. Yorulmak bana, sefasını sürmek ona düştü. Şimdi en azdan o beş lira alacak, ben ağzımı havaya açacağım. Hey gidi hey... Bir de ben kendimi akıllı sanırım... Ben çalışayım, o kazansın.. Yağma yok!

Bunun için muharrire verdiğim cevapları, daha onun gazetesinde çıkmadan, burada sıralamayı münasip gördüm. Eşi, dostu kendi hesabına çalıştıran muharrir, kendisinden daha açıkgöz bir adama çattığını herhalde hatırına getirmemiştir... Oh olsun! Anlasın ki, öyle her kuşun eti yenmez..

Muharrir bana sordu:

— Bizde Akademi lâzım mı, değil mi? Açılsın mı, açılmasın mı?..

Cevabını verdim:

— Açılmasına açılsın... Yalnız Akademinin lüzumu var mı, yok mu, bilmem. Bir heyetin kurulması için mutlaka bir sebep lâzım mı? Nice idare meclisleri var ki, işlerinin, güçlerinin ne olduğunu âzaları bile bilmezler... Bununla beraber, işlerine, güçlerine devam ederler. Ne olur, iktısadî sahada umumî değilse de şahsî faydası görülen bu usul edebiyat âleminde tatbik edilse kıyamet mi kopar?. Varsın, ediplerimizden birkaçı refaha kavuşsun.

— Akademi âzaları kırk kişi mi olsun?

— Hayır... Üçler, yediler, kırklar, bende ötedenberi bir korku uyandırır... Kendime «Kırklara karıştı!» dedirtmektense Akademinin dışında kalmayı tercih ederim... Bir eksik, bir fazla olsa daha iyi... Hattâ kırk bir buçuk kişi olsalar maaştan gayri bir de maşallah kazanırlar.

— İyi ama buçuğu nereden bulalım?

— Hele sen vazifesiz memuriyetten haber ver, buçuk değil, dörtte bir bile olmıya razı yüzlerce adam bulursun.

— Akademiye âza olmak için münasip gördüğünüz adamlar?

— Bir kere, meşhur kitabında bana iyi bir yer ayırsın düşüncesile rüşvet olarak İsmail Habibe Akademinin ilk koltuğunu takdim ederim. Sonra dilinden kurtulmak için Nurullah Atacı, elinden kurtulmak için de Necip Fazılı birer tahta yerleştiririm... Edebiyatın âyanı olan Halit Ziyayı, Hüseyin Cahidi, Yahya Kemali, Hüseyin Rahmiyi, Fuat Köprülüyü, Mithat Cemali, Yakup Kadriyi, İbrahim Alâettini, Reşat Nuriyi rahat rahat sedirlerine oturtup kahvelerini, nargilelerini verdikten sonra geride kalanların hepsini Akademi kapısının önünde toplar, söze başlarım: «İçerde otuz tane boş koltukla senede şu kadar lira tahsisat emrinize âmade duruyor... Koltuklara oturmıya muvaffak olan Akademi âzasıdır. Haydi, marş!» Ben daha sözümü bitirmeden kapının önündeki kopacak kızılca kıyameti bir düşün... Alimallah, İspanya gürültüsü bunun yanında hiç kalır.

Muharrir, merakla gözlerini açtı:

— Sonra?

— Sonrası basit.. Tekirdağlı ile Çoban Mehmetten güreş dersi alanlar, iki yumrukla, kalabalığı yararak içeri dalarlar, ötekiler de kapının dibinde avuçlarını yalarlar.. Şaşma, Akademiye başka tür-

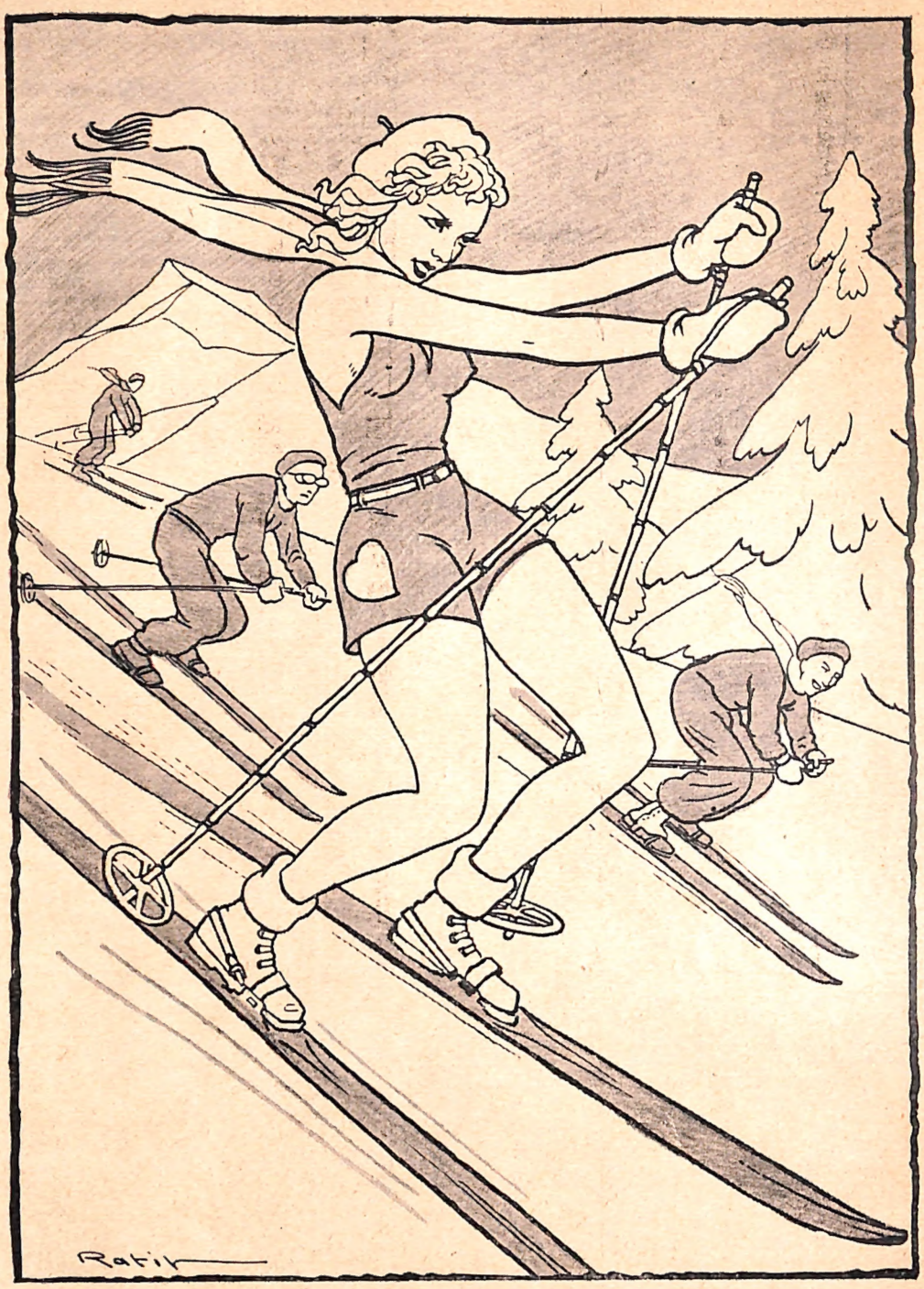

ULUDAĞDA

Âlem yine ol âlem

ÂHÛ PEŞİNDE

Devran yine ol devran...

lü girmenin ihtimali yoktur.

— Fakat bu pek heyecanlı bir şey olur.

— Edebiyat da heyecan demek değil mi?

— Edebiyat mükâfatına taraftar mısınız?

— Şüphesiz...

— Bu mükâfatın kime verilmesini münasip görüyorsunuz?

— Romancılardan İzzet Melihe, şairlerden de Salih Zeki Aktay'a..

— Sebep?

— Bu kıymetli edipler, kendi nam ve hesaplarına bastırdıkları kitaplar yüzünden, oldukça ziyana girmişler kanaatindeyim... Verilecek mükâfatla zararlarından bir kısmını olsun telâfi ederler.

— Akademiye kadın âza olarak kimseyi almıyor musunuz?

— Evvelâ can, sonra canan... O sırada nezaket, zarafet kimin aklına gelir? Son günlerde edebiyatçı kadınların yekûnu oldukça kabardı, eğer merasime başlayıp Akademi koltuklarını onlara takdim etmek inceliğini gösterirsek erkeklere ancak zabıt kâtipliği, odacılık, hademelik gibi işler düşer.

Konuşmamız bittiği zaman muharrir bana teşekkür ederek ayrılmıştı. Ben de şimdi, bana böyle bir mevzu verdiği için, muharrire burada alenen teşekkür ederim.

Kulak misafiri

YENİ SEÇİM

Yeni seçim kararı verdi yurdun ricali,
Ne olacak bu sefer, bilmem âcizin hali?

En tatlı ruyalarla geçti tamam dört senem
Şunları tâbir için bulsam Mahmut Kemali!

Çırpınıp çarpınmanın vakti geldi ey gönül
Ver kendini rüzgâra kuru yaprak misali.

Dostumuz, düşmanımız bugün belli olacak
Gönülden çıkarmasın bizleri Hasan Âli!

Böyle dört yüz kişilik bir meclisin içinde
Bize bir yer bulmanın yok mudur ihtimali?

Elçi olup ayrılan ediplerin yerine
Benden münasibini zorca bulur ahali.

İstanbul saylavlığı mevzuubahs olunca,
Beni teklif ederdi olsaydı eski vali!

Başka edip giremez benden başka meclise
Noterlikten ayırmak güçtür Mithat Cemali,

Dostum İsmail Habip kürsüsünü bırakmaz
Yoktur Halit Fahrinin bütçeyle iştigali,

Sonra Nurullah Ataç bilmez siyaset nedir,
Ne cevabı dinler o, ne de anlar suali!

Hiç biri nabza göre şerbet vermeyi bilmez,
Ben bir kere söyleyim, sizin olsun vebali.

Seçilsen, seçilmesen birdir ey Çamdeviren,
Yeter ki, mamureye dönsün artık havali!

ÇAMDEVİREN

Satılmıyor

Yeni çıkan bir mecmuanın sahibi ile başmuharriri konuşurlar;

— Ağız dolusu hücum ettiğimiz adamlar bile merak edip birer tane almıyorlar.

— Onlardan intikam almak kolay; adreslerine birer mecmua göndeririz..

— Üstüne bir de pul parası mı vereyim.

— Hayır, bilâkis, pulsuz gönderelim ki, taksi parasını verince akılları başlarına gelsin!

İspanya faciasının sonu:

Süflör — Eyvah, bizim aktör kendi bildiğini oynamıya başladı!..

Kübik ressam — Eyvah kımıldadınız, poz bozuldu!...

Kulaktan Kulağa

S. Sayıcı

Devrilen çam

(S..) zeki bir adamdır. İşini gayet iyi bilir. Fakat ne çare ki, çok gaf yapar.

Geçenlerde zengin bir dul ile evlenmeyi tasarlamıştı. Kadın dört defa kocaya varmış, fakat adamcağızların dördü de ölmüştü.

(S..) bir gün kadına Ada vapurunda tesadüf etti ve bu nimetten istifade ederek konuşmıya başladı.

Kadını birçok methettikten, sözü döndürüp dolaştırdıktan sonra evlenme bahsine getirdi ve sordu;

— Sizin kadar güzel ve değerli bir kadın herhangi bir erkeği mesut edebilir. Tekrar evlenmek fikrinde misiniz?

Kadın cevap verdi:

— Hayır, cesaretim kırıldı artık... Kocamın biri merdivenden düştü öldü; biri tifoya tutuldu öldü, birine sokakta serseri bir kurşun tesadüf etti o da öldü. Dördüncüsü de ameliyat masasında can verince talisizliğime hükmettim. Kimsenin başını ateşe yakmamak için dul yaşıyacağım.

(S..) itiraz etti:

— Katiyen doğru değil... Bir tecrübe daha yapın... Belki bu sefer tali değişir ve tamamile aksine olur.

Ver say muahedesi

Versay muahedesinden bahsediliyordu.

Birisi: — Bence Versay muahedesinden bahsetmek doğru değildir, dedi, böyle bir şey yoktur...

— Nasıl olur?

— Çünkü Almanlar muahedenin maddelerini birer birer değiştirmişler ve ortada hiç bir şey kalmamıştır..

Bir başkası güldü;

— Amma yaptın ha... Muahedeyi üzerinde imzaladıkları masa olduğu gibi duruyor..

Bir çam daha

Dostum (Ç..) de zarafetine rağmen arasıra gaf yapar. Geçenlerde meşhur bir ressamımızın atelyesini ziyarete gitmişti. Üstat bir kadın portresi önünde çalışıyordu.

(Ç..) onu birçok methettikten sonra:

— Üstadım, bu eseriniz de diğer eserleriniz gibi bir şaheser, dedi, fakat ne yazık ki, modelinizi çok fena seçmişsiniz. Sizin gibi büyük bir artist böyle Şebele maymunu suratlı bir kadını model diye alır mı?

Ressam bozulmuştu. Kaşlarını çatarak:

— Bu kadın benim kızkardeşimdir, dedi.

Baltayı taşa vurduğunu gören (S..) fena halde bozuldu ve gafını tamir için şunu söyledi:

— Beni affediniz üstat.. Çok mânasız bir söz söyledim. Bu kadının sizin hemşireniz olduğunu anlamam lâzımdı...

— Nereden bileceksiniz?

— Nereden bileceğim olur mu? Biraz dikkat etseydim, tıpkı size benzediğini görerek hakikati sezecektim.

Niyagara dağı

(M..) hangi taşı kaldırsan altından çıkar, denilen adamlardandır. Ruzveltin resmini gördünüz mü? Diye sorun. Mutlaka «Resmini görmek de söz mü? Bende imzalı bir fotoğrafı vardır. Fakat nereye koyduğumu hatırlıyamıyorum» cevabını alacağınızdan hiç şüphe etmeyin.

Geçenlerde İtalyaya gidip geldiğini söylüyorlardı.

— Bay Musoliniyi gördün mü? dediler.

O derhal cevap verdi:

— Nasıl görmem. Beni evinde ziyafete çağırdı. Siyasî ahval hakkında mütalealarımı sordu. Ben de dilimin döndüğü kadar izahat verdim. Kemali ehemmiyetle defterine not aldı. «Size çok teşekkür ederim. Beni irşat ettiniz. Bundan sonra tavsiyeniz üzerine hareket edeceğim» dedi.

Geçen gün kendisine yine köprüde tesadüf etmiştim.

— Nereden geliyorsun? dedim.

— Şimdi vapurdan çıkıyorum, dedi.

— Nereden geldin?

— Amerikadan..

— Amerikada nereleri gördün?

— Görülmesi lâzım gelen yerleri..

— Niyagarayı gördün mü?

— Gördüm ya..

— Beğendin mi? Hakikaten dedikleri kadar muhteşem mi?

— Ne söylüyorsun, dedi, son derece muhteşem... Gerçi üzerine çıkması çok güç ama, insan bulutlara karışan tepesine vardığı zaman da bütün dünyayı ayağının altında görüyor.

Hapisanede

Hapishaneyi geziyor, mahkûmlarla konuşarak gazetesi için not alıyordu.

Orta yaşlı ve sakin tavırlı bir mahkûm gülerek yanına yaklaştı;

— Merhaba arkadaş..

— Merhaba bayım.

— Nasılsın? Rahatın iyi mi?

— Çok şükür yeyip içip devlete dua ediyoruz.

— Ne vakittenberi buradasın?

— Üç aydanberi..

— Daha çok yatacak mısın?

— Üç ay kadar daha var..

— Altı ay mahkûmiyet demek.. Peki sen ne yaptın?

— Ehemmiyetsiz bir aile kavgası..

— Kimlerle?

— Peder, büyük birader bir de bizim amca..

— Dövüş falan mı ettiniz?

— Dövüşle başladık, fakat nasılsa elimizden bir kaza çıktı.. Adamcağızları balta ile öldürüverdik...

— Korkunç şey... Peki ama nasıl oluyor da üç ayda buradan çıkmayı ümit ediyorsun?

— Üç aya kadar herhalde asarlar...

Papağan

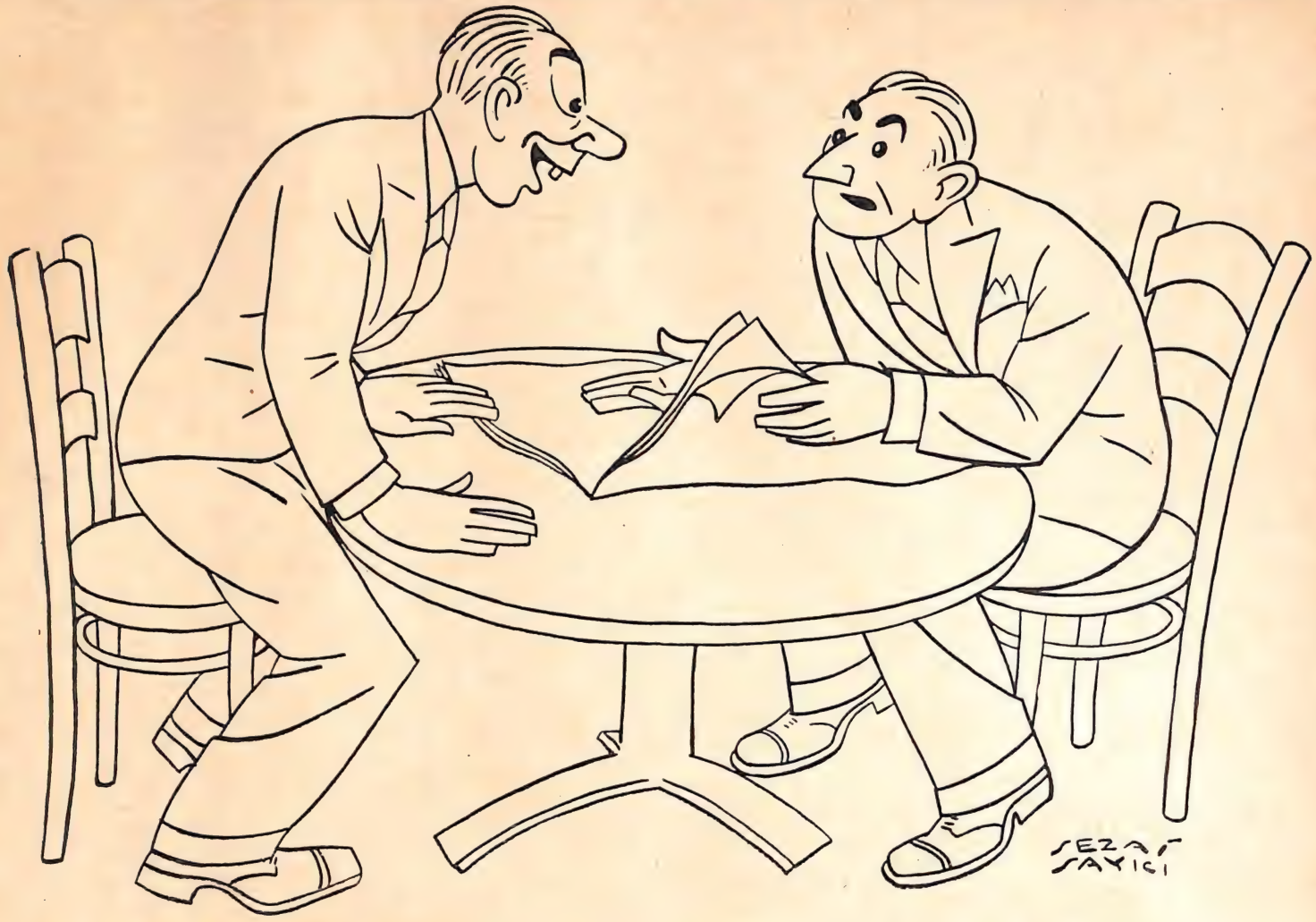

— Okudun mu? Bir hizmetçi kız evin kızını başından faraşla yaralamış..
— Aman birader, şu kızı neredeyse bulalım, kaynanam hizmetçi isteyip duruyor!..

TÖVBELER OLSUN

SELMA, evlendiği genci, iş hayatında tanımıştı. Kumral, zeki ve sevimli kız, mektepten çıktığı gün, çalışmıya mecbur bulunuyordu. Ailesinin Selmaya karşı fedakârlığı, ogün, son tahammülünü bulmuştu. Eğer kızın tahsili bir sene değil, bir ay daha uzamış olsaydı, Selma, belki mektebi terkedecekti. Fakat onun talii, umduğu kadar siyah değilmiş ki, bu acı âkibet tecelli etmedi.

Devam ettiği vazifede kendisini, büyüklerine sevdirmiş, küçüklerine saydırmıştı. Arkadaşlarının arasından yalnız Kenanın sevgi ve saygısı büyük bir aşk haline inkılâp edince, Selma, hiç itiraz etmedi. Onunla hayatını birleştirmiye hemen razı oldu..

Sevişiyorlardı. Bu sevişmenin neticesi bir sene sonra, güzel bir yavru halinde kendini gösterdi: Bir çocukları olmuştu... Çalışıyor, kazanıyorlardı,. Sıhhatleri yerinde idi. Mesut olmak için hiç bir mânileri yoktu. Fakat Selmanın talii, en ummadığı zamanda, ters yüzünü çevirdi. Kenan, içkiye düşkündü. Bu düşkünlüğünü bir sene Selmadan gizlemiş, fakat birdenbire hastalığını meydana vurmıya mecbur olmuştu...

İlk eve sarhoş geldiği gece, ikisinin arasında, ilk defa kızıl kıyamet koptu. Beşikteki çocuk, alışmadığı bu gürültüye, hayretle bakıyordu. Bu kavga, Kenanın iptilâsına nihayet vermek şöyle dursun, bilâkis hareketlerinde devam için başlıca kuvvet olmuştu. Selma ile yüz göz olmuş, ona içmek hususunda cesaret veriyor, artık akşamları eve sarhoş dönüyordu.

Kenan, geceleri, gittikçe gecikmiye, nihayet arasıra gelmemiye başladı. Artık eski işini de bırakmıştı. Ne yaptığını kendisi de, başkaları da bilmiyordu. Selma, eskisi gibi vazifesine gidiyor, kazandığı ile evinin şeklini muhafaza ediyordu.

Nihayet Kenan, evden ayağını büsbütün kesti. Tam mânasile postu meyhanelere serdi.

Selma, onu bir hafta, bir ay bekledi. Onun adam olacağından ümidini kesmemişti. Elbet bir gün, karısını, evini, hiç olmazsa çocuğunu görmek ister diye düşünüyordu.

Ümidi boş çıkınca kararını verdi;

— O beni aramazsa ben onu ararım.

Ve bir gece, çocuğu hizmetçisine bırakarak, Karaköyden Taksime kadar bütün içki yerlerini birer birer dolaştı. Kenanı bulmadan eve dönmemiye karar vermişti. Dediğini yaptı. Kenanı, küçük bir meyhanenin kirli masası başında içerken gördü. Karşısında oturdu. Kocası acınacak değil, utanılacak bir perişanlık içinde idi.

— Sen misin Selma?

— Evet.. Seni almıya geldim.

Kenan, sesini çıkarmadan, hesabı gördü. Karısı ile beraber meyhaneden çıktı, birlikte eve girdiler. Selma, ona hiç bir ağır kelime söylemedi. Sanki sabahleyin ayrılmışlar, akşam üstü buluşmuşlardı. Uzun zamandanberi hasret kaldıkları iyi bir gece geçirdiler.

Fakat ertsi akşam Kenan yıne eve gelmedi. Bir hafta, bir ay, daha görünmedi.

Selma, ikinci defa, yine meyhane meyhane Kenanı aradı ve buldu. Yine karşısına geçti. Kocası onu görünce gözlerini yere iğdi;

— Yine mi, Selma?

— Evet.. Bu sefer seninle içmiye geldim!

Kadının kararı, bu sefer daha kuvvetliydi. Kocası ne yaparsa, o da aynini yapacaktı. Onun için Kenan içtikçe Selma da içti, okadar içti ki, en sonra âdi bir sarhoş gibi masanın ayakları altına düştü, kendinden geçti..

Onun bu baygınlığı karşısında ayılan Kenan, hemen karısını meyhaneden dışarı çıkardı. Bir otomobile koydu, beraber eve kadar götürdü. Kadın, yolda da, evde de ayni cümleyi sayıklıyordu;

— Sen ne yaparsan ben de onu yapacağım, Kenan!

Selmanın ayılması epeyce güç oldu. O ayılıncıya kadar Kenanın aklı çoktan başına gelmişti. Karısının boynuna atıldı;

— Selma, Selma... Bir daha içmek mi? Tövbeler olsun.

Selma, öfke ile yola getiremediği Kenanı, büyük sükûtu ile eski haline iade etmişti. Ondan sonra Kenan, evinden, hiç bir gece uzak kalmadı..

Hancı

Tımarhanede

O gün, deliler isyan etmişti, baş hekim sordu;

— Nedir bu gürültü?

— Hem deliye her gün düğün, bayram diyorsunuz..

— E..

— Hem de salıncakla atlı karınca kurmiyorsunuz... Böyle yalancılık olur mu?

Hangisi akıllı

Altmış yaşlarında vardı. Yirmi yaşında, güzel, sevimli bir kızla evlendiğini haber aldım. Yolda ilk karşılaştığım zaman sordum:

— Bu akılsızlığı yaptın mı?

— Hangi akılsızlık...

— Üçte bir yaşında olan bir kızla evlenmişsin..

— Bunda akılsızlık eden ben değilim, benim karım!

BİR DELİ, SENELERLE DOKTORLUK YAPMIŞ, HİÇ BİR HASTASINI ÖLDÜRMEMİŞ:

— Gazetelerden —

— Şu gördüğün, yirmi senelik doktordur,. Gözü tok, fukaraperver, bugüne kadar da elinde bir hasta ölmemiştir..

— İmkânı yok... Muhakkak kendine doktor süsü veren bir tımarhane kaçkınıdır!.

Melun Bir Kedi

Arkadaş: — Başımda Allahın belâsı bir kedi var, dedi, Allahtan korkmasam elini ayağını bağlayıp kurban keser gibi boğazlıyacağım. Son derece pis, mendebur bir mahlûk... Evin her tarafını kirletir.. Masa ve etajerler üzerindeki vazoları, sürahileri, likör ve kahve takımlarını devirip kırar... Son derece hırsızdır... Yenecek şeyleri iğnenin deliğinden bulup çıkarır. Buna mukabil sıçanlarla âdeta kardeştir... Sonra yeni doğmuş bir çocuk kadar sesi ve gürültüsü vardır. Hâsılı bu mendeburu başımdan defettiğim gün evi fenerler ve bayraklarla donatarak şenlik yapacağım.

— Birini bul ver, dedik.

— Böyle muzır mahlûku kime verebilirim. Her faziletinden başka bir de uyuzluğu var..

— O halde evinden uzakça bir yere at..

— Ben de bunu düşündüm. İki gece evvel kediyi bir sepetin içine kapadım. Bir koluma bu sepeti, bir koluma da şemsiyemi alarak sokağa çıktım. Sokakların arasında dolaşa dolaşa bir yere gittim ve orada kediyi bir duvar üstünden bir evin bahçesine atarak geri döndüm.

— Çok iyi yapmışsın.. Bir daha gelemedi değil mi?

Arkadaş derin derin içini çekti:

— Geldi azizim geldi, dedi. Fakat ben gece karanlığında pusulayı şaşırarak yabancı mahallelere düşmüştüm. Nihayet yorgunluktan yürümiye halim kalmamıştı. Bir viranenin taşları üzerinde biraz dinlenmek istedim. Fakat oturduğum yerde bitaplıktan uyuyup kalmamış mıyım.. Güneş doğduktan sonra perişan bir halde öksüre, aksıra eve döndüğüm zaman kediyi kanapedeki kadife yastığın üzerinde keyifli keyifli uyuyor buldum.

Kabine

Komşu devletlerden birinde kabine buhranı baş göstermişti. Hafta geçmiyordu ki, nazırlardan biri değişmesin. Nezaret şoförleri bir toplantı yaptılar, yanlışlığa meydan vermemek için şöyle bir karar verdiler:

— Bugünden sonra her sabah Başvekilin konağına uğrarız, o gün kim nazır olmuşsa ismini, adresini öğrenir, gider evinden alırız.

BİR YAZ MASALI

YAZAN;
Necdet Rüştü

Yaz gelsin boylarım mutlak Adayı,
Bilirim dört gözle bekliyor dayı:
Lâkabı böyledir, herkes «Dayı» der.
Yanında bulunan çeker mi keder:
Saz, içki, ziyafet, eğlence, alay,
Misafir kalırım köşkünde bir ay.
Neşeli adamdır «Dayı» ziyade,
Dünyada keyfini düşünür sade.
İndinde bu hayat zevk, içki demek,
Fakat bir huyu var: Yer fazla yemek.
Görseniz nekadar iri göbekli,
Karnının bir kubbe gibidir şekli.
Dünyaya gelemez bir eşi daha,
Gam nedir bilmiyor: Atar kahkaha.
Konuşan ayrılmaz bir lâhza bile,
İnsanı bayıltır nüktelerile.
Hâsılı pek şeker adamdır Dayım,
Dedik ya, her bahar ben oradayım.

— 1 —

Yüreğim bir sonsuz neşeyle dolu,
Taksimden göründü «Heybeli» yolu.
Elimde valizim köşke girince,
Az önce duyduğum tatlı sevince
Bu sefer acı bir zehir karıştı,
«Dayı» çok kederli karşılamıştı.
O dolgun şakaklar şimdi çökmüştü:
— Derdim var!..
Der gibi boynu büküktü.
Zavallı adamın haline şaştım,
Koltuğa düşmüştü. Hemen yanaştım:
— Ne oldu bay Dayı?..
Çıkarmadı ses;
Göğsünü şişirdi bir derin nefes,
Pek merak etmiştim:
— «Biri mi öldü?..
«Bu halin neşemi ikiye böldü,
«Cevap ver; bir ağır hastanız mı var?..
«Perişan görmedim seni bukadar;
«Para mı düşürdün?.. Hırsız mı girdi?.
«Ne oldu; bağları kurt mu kemirdi?..
«Sansar mı dadandı tavuklarına?..
«Mektep mi bulmadın çocuklarına?..
«Misafir mi geldi eve kaynanan?..
«Susar mı bir dertle yüreği yanan:
«Anlat be; ne yüzden sarardın, soldun:
«Bu yaşta birine âşık mı oldun?..
«Bay Dayı!.. Döndürdün beni şaşkına,
«Çıldırtma; cevap ver Allah aşkına?..»
Dayımın o masum gözleri doldu,
İnledi:
— Büyük kız somnambül oldu!..

— 2 —

Ben artık durmadan düşünüyordum,
Bir çare aradım, kendimi yordum.
Büyük kız somnambül.. Vah zavallı vah..
O kız ki, kaşları, gözleri siyah
On dokuz yaşında bir içim sudur;
Gençlerin gönlünde aşkı pusudur.
O kız ki, âfettir balık etinde:
Yürürken en küçük hareketinde
Bu körpe ceylânın vardır tatlılık.
Gözleri şehlâdır, bakışı ılık,
Eli çok küçüktür, beli çok ince.
O kız ki, emeldir yaşlıya, gence;
Zavallı tutulmuş bu derde demek?..
Parayı saçmalı, vermeli emek:
Doktorlar: «Burada deva yok..» derse,
Avrupaya gitsin icap ederse.
Fikrime Dayı da diyordu:
— Evet;
Berline etmeli hemen hareket,
Olmazsa giderim sonra Parise,
Londra, Frankfurt, Viyana, Nise.
Hamdolsun korkum yok paradan yana,
Ben hattâ giderim Habeşistana!..

Bay Dayı şuursuz anlatıyordu,
Mutlaka aklını oynatıyordu.
Diyordu:
— «Yataktan kalkar her gece,
«Bahçeyi gözetler camdan gizlice.
«Yavrunun bu hali içimi yakar:
«Sırtında gecelik bahçeye çıkar,
«İlerler; uzanmış öne kolları,
«Bahçede dolaşır bütün yolları.
«Somnambül uyurken yolu bulurmuş,
«Seslenmek fenamış, deli olurmuş!..
«Yüreğim yanarken alev aleve,
«Bir saat dolaşıp, kız döner eve!..
«Bak, dünya kederden bana dar geldi,
«Yavruma hastalık bu bahar geldi!..

— 3 —

Geç vakit yürüdüm odama doğru,
Kapattım kapıyı, açtım pancoru.
Mehtaptı. Bahçeye ışık dolmuştu,
Ortalık gün gibi aydın olmuştu.
«Dayı» dan kurtulmuş, nefes almıştım,
Bu güzel mehtaba bir an dalmıştım.
Bir de ne göreyim: Bahçedeydi kız.
Sırtında bir ince entari yalnız,
Kolları açıktı, göğsü meydanda.
Kendine verilmiş gibi kumanda,
Almıştı acayip halini yine:
Baş dimdik, kolları uzanmış öne.
Zavallı, gidiyor kapalı gözü;
Düşerse yarılır taşlarda yüzü.
Korumak istedim, kız uzaklaştı,
Baktım ki, havuza fazla yaklaştı.
Ben kendi kendime telâş ederken,
«Düşerse mutlaka boğulur..» derken,
Çardaktan çıkmıştı güzel bir erkek,
Şaşırdım: Bu genç de somnambül demek?
Onun da ileri uzanmış kolu,
Bu kolla sarmıştı kızı, hinoğlu!..
Bir gülüş.. bir buse.. çaktım her şeyi,
O zaman anladım dalavereyi.
Dayıya söyledim işi öbürgün,
Gönüller şen oldu, yapıldı düğün.

NECDET RÜŞTÜ

Resim sergisinde

İki sanat meraklısı, bir tablonun önünde durmuş, hararetle konuşuyorlardı:

— Bu, tavşan kovalıyan bir avcının resmidir.

— Hayır, bu resim, ayna karşısında göğsünü pudralıyan bir kadını gösteriyor.

— On lira bahsa girer misin?

— Hay hay..

Münakaşayı dinliyen tablonun ressamı arkadan seslendi:

— İkiniz de bahsi kaybettiniz baylar. Bu tabloda kapana tutulmuş bir fareden başka bir şey yoktur... Onar lirayi bana vereceksiniz.

Kabil olsa

— Bu akşam bizimle eğlenmiye gelsene..

— İyi ama karım bırakmaz.

— Ne olur, satıver onu..

— Ah, bir dakika durmam ama alacak enaiyi bulamıyorum!

NAMUSLU HIRSIZ

Büyük Macera ve Heyecan Romanı

— 13 —

— Orası öyle..

— Çocuklarım için de ayni şeyi söyliyebilirim. Bana anlattığına göre bugün çocuklarının da boynu bükük birer yetimden farkı yoktur.. Binaenaleyh olan olmuş... Sen mutlaka ölmelisin.

Ne yalan söyliyeyim, biraz da ölmek kasdile içitiğim iki kadeh rakı ve bir iki tabak yemek beni biraz değiştirmiş gibiydi. Arkadaşın gözlerinde bir ümit arar gibi;

— Demek benim için hiç başka bir kurtuluş yolu göremiyorsun.

O, sert bir hâkim gibi hükmünü tekrar etti;

— Katiyen ölmekten gayri çare yoktur senin için..

Mahzun mahzun boynumu büktüm;

— Peki öyle ise.. Sen de böyle söyledikten sonra..

— Evet, öleceksin azizim... Yalnız ben sana denizde ölmekten daha kolay bir ölüm yolu göstererek intiharına yardım etmeyi vadetmiştim.

— Evet zehir mi?

— Ondan da kolay..

— Tabanca mı?

— Bırak canım... Tabanca ile ölmek kolay olur mu?

— Kendimi mi asayım?

— Onu insana ancak başkaları tatbik edebilirler.. Sen kendi kendine beceremezsin.. Meğer ki, bu iş için Kâhtane taraflarından bir çingene filân tedarik edesin... Fakat o mübarekler de mahkeme kararını gözlerile görmeyince adam asmaktan çekinirler...

— O halde ne yapacağım?

— Onu bana bırak. Dediğim gibi denizde ölmek iyi bir şey değildir... Bir kere bu havada tepe aşağı soğuk bir suyun içine dalmaktaki ıztırabı bir düşün.. İnsan yerine göre bir bardak yanus suyunu içinciye kadar başına hal gelir... Okkalarla deniz suyunu yutup pompalanan otomobil tekerleği gibi şişmek kolay mı? Sonra adamı kurtarmıya kalkıyoruz diye türlü münasebetsizlik yaparlar... Meselâ kayıkla seni ararlarken ihtimal ki, kürekle kafanı yararlar, yahut da suya soktukları kancayı olmıyacak bir yerine takarlar.. Nihayet olta ile tutulmuş lüfer balığı gibi ağzın gözün parçalanmış bir halde seni denizden çıkarırlar; yuttuğun suyu çıkartmak için seni ayaklarından tepe aşağı asarlar... Hâsılı denizde ölüm sefaletlerin en büyüğüdür...

Zehire gelince, o da kolay değildir... Sokakta arsenikle öldürülen köpeklerin halini görüyorsun.. Ateş yutmuş gibi kıvranmak ve barsaklarının işkembeci bıçağile doğranır gibi kazınıp parçalandığını hissetmek tatlı bir şey değildir. Hele ölmiye muvaffak olamayıp hastaneye düşersen o da ayrı bir felâkettir.

Tabancaya gelince; ben ondaki kolaylığı da bir türlü anlıyamıyorum. Tabanca onu ilk defa eline alanın elinde kaza ile patlarsa kurşun daima karşısındaki insanın en can alacak noktasına isabet eder... Duvardan düştüğü, dikkatsizlikle üstüne oturulduğu zaman da öyle... Fakat insan kendini öldürmek kastile hareket etti mi, kurşun daima seyrini şaşırır. Namluyu ağzından sokup beynini patlatmak isersen kurşun dişlerinden ikisini kırdıktan sonra avurdundan çıkar.

Kendini kalbinden vurup bir anda ölmiye karar verirsen kurşun mahir bir operatör elile sevk ediliyormuş gibi en zararsız yollardan geçip meselâ belkemiğine saplanır. Haftalarca otomobil altında kalmış köpek gibi ulur ve bütün ömrünce koltuk değneğile gezersin. Eski halini almak için yalvarıp yakarmaların boşa gider. Hâsılı bildiğimiz intihar usullerinin hepsi biribirinden beterdir. Ben sana vadim üzere, en temiz bir intihar usulü tavsiye edeceğim gibi, bunun tatbikine de kendim nezaret etmiye söz veriyorum.

Ben arkadaşın bu sözlerinden bir şey anlıyamıyarak aptal aptal yüzüne bakıyordum. O gülerek şunları söyledi;

— Ben vilâyetlerden birinde iki resmî bina yapmak için taahhüt altına girdim. Seni bu işe iştirak ettirmiye razı olurum. Çünkü sana başka türlü bir yardımda bulunmama maalesef imkân yok.. Kazancımızı yarı yarıya taksim ederiz. Oldu mu?

Ben:

— Çocuk olma, dedim, ben bu vücutla Anadoluya gidebilir miyim? Ben Anadoluya gelirsem ölürüm..

— Sen de zaten onu istemiyor muydun? Çalışırken ölmek herhalde denizde, yahut kurşunla ölmekten daha necip bir ölümdür. Çoluk çocuğuna daha iyi bir hatıra bırakırsın. Şayet binde bir ihtimal ile kurtulursan kendinle beraber onların hayatını da kurtarmış olacaksın.

Arkadaşın teklifini mantıkî buimamak kabil değildi. Mademki nitihara karar vermiştim ve mademki onun bana teklif ettiği şey de bir intíhardan başka bir şey değildi. O halde bu teklifi reddetmek doğru olmazdı.

Sudan birkaç teselli ile çoluk çocuğu avuttuktan sonra arkadaşla beraber Haydarpaşa istasyonundan trene bindim. İlk gittiğim vilâyet gayet rahatsız bir yerdi. Kötü bir otele düşmüştük. Okadar pis bir otel ki, odayı kova kova su döktürerek yıkatmadan evvel içine girememiştik. Bu rütubetli odada yattığım yataktan sağlam kalkmıyacağıma emindim. Onun için arkadaşın bana zorla tıka basa yemek yedirmesine de mâni olmadım. Fakat hayret! Ertesi sabah dipdiri yataktan kalkıyordum. Uzatmıyayım, birçok zaman arkadaşla beraber yapı yerlerinde çalşıtık. Bazan tepemizde güneş kaynıyor, bazan yağmur yağıyordu. Fakat ben günden güne iyileşiyordum. Amele ile beraber kuru somun ve kuru sovan yediğimiz, üstüne kova ile kuyu suyu içtiğimiz oluyordu. Ne dersin Hacı efendi, bu tarz hayat bana doktorların ilâçlarından bin kat iyi geldi.

İhtiyaten çantamda bazı ilâçlar getirmiştim. Fakat arkadaşım bana haber vermeden bunları takimile sobaya atmıştı. Ayrıca başka ilâçlar almama da mâni oluyordu.

Hâsılı karaciğerim, böbreğim, barsağım, dalağım her şeyim düzeldi. Sapasağlam bir adam oldum.

Hacı rüstem efendi;

— Çocuğum, demek ki,sen esasen hasta değildin, dedi.

Abdullah bey onu tasdik etti.

— Evet, ben daha ziyade vehim hastası imişim. Doktor ilâçları da büsbütün beni mahvetmişti. Şayet Avrupaya giderek söyledikleri ameliyatı yaptırmış olaydım, şimdi benim yerimde yeller esiyordu. Demek senin Âdemin benim paraları çalıp kaçması, bu projeye mâni olmakla benim hayatımı da kurtardı. Ben bugün sıhhati yerinde, güçlü kuvvetli bir adam olmamı Âdeme ve dolayısile sana

borçluyum...

Hacı Rüstem ellerini açarak Abdllah beye dua ettikten sonra göğsünden para dolu zarfı çıkardı ve işi izah etti.

Evvelkiler gibi mühendis de fazla bir sevinç alâmeti göstermiyordu:

— Anadolu bana yalnız sıhhatimi kazandırmakla kalmadı, dedi, ayrıca birçok da para kazandırdı. Ben şimdi çok şükür memleketin belli başlı zenginlerinden biriyim. Çalışmadan da yaşıyacak bir haldeyim. Fakat ne çare ki, çalışmak benim için bir ihtiyaç oldu. Daima oradan oraya koşmaz ve kendimi yormazsam tekrar eski evhamlarıma düşeceğimi zannediyorum. Maamafih bu paranın da çok işime yarıyacağından emin ol. Fazla mal göz çıkarmaz» derler. Bahusus ben çoluk çocuk sahibiyim. Herhalde sana çok teşekkürler ederim Rüstem edendi.

Abdullah bey Hacı Rüstemi akşam yemeğine alıkoymak istedi. Fakat o razı olmadı;

— Görülecek daha başka bir işim var, dedi, son alacaklıyı da bularak parasını teslim etmeyince gönlüm rahat etmiyecek.. Sen bana müsaade et çocuğum. Yine görüşürüz inşallah..

— 8 —

Hacı Rüstem Abdullah beyin evinden çıktığı zaman ortalık kararmıştı.

Müteredddit bir tavırla şoföre;

— Evlâdım, dedi, bütün gayretimize rağmen işi bitiremedik. Gideceğimiz bir yer daha kalıyor. Fakat gece oldu. Artık yolumuza devam edemeyiz değil mi?

Şoför güldü ve bir ufak hareketle otomobilin önündeki fenerleri yakıp söndürerek;

— Böyle makinesi olan için gece gündüz olur mu? Nereye gidersek güneş daima bizim önümüz sıra yürür..

İmam içini çekerek:

— Hakkın var evlâdım, dedi, haydi öyle ise şimdi de Eyübe gidelim.

— Hiç merak etmeyin... On dakikaya kadar oradayız.. Siz sade bana adresi verin..

Rüstem efendi adresleri daha evden çıkmadan evvel zarfların üzerine yazmıştı.

«Eyüpsultanda Ebabil sokağında 11 numarada Hamdi Vehbi bey kızı Safiye»

Otomobil Eyübe doğru giderken Hacı Rüstem düşünüyordu:

— Âdemin eski alacaklılarını ümit edilmiyecek kadar mükemmel vaziyetlerde buldum. Fakat bu zavallı Safiye için bazı endişelerim var. O, nekadar olsa kadındır, nahiftir. Allah vere de bir felâkete uğramış olmasa...

Safiyenin babası zabitti; Umumî harpte şehit düşmüştü. Anası saf bir kadıncağızdı. Bir gün Hacı Rüsteme gelerek;

— Hafız efendi, sen müslüman adamsın. Bukadar senelik tanıdığımız ve komşumuzsun... Ailemde bazı erkekler var ama hiç birine güvenemiyorum. Kıza merhum babasından biraz para kaldı, şehit ikramiyesini de buna katınca beş bin lira kadar ediyor. Beni kıza vasi yaptılar ama, kendim vasiye muhtaç haldeyim.. Gel önüme düş de şu paraları sağlam bir bankaya koyalım. Kız şimdilik mektebe gidip geliyor, benim aylıkla nasıl olsa geçinip gidiyoruz. Yavrucuk yetimdir, ilerde kocaya varacağı zaman elinde toplu bir para bulunur, demişti.

O zamanki kızlar mektebe çarşaf ve peçe ile giderlerdi. Safiye de öyle hanım hanımcık bir kızdı. Fakat güzel güzel okuyup dururken ben ressam olacağım diye bir münasebetsizlik çıkarmıştı. Şimdiki kızlar için resim dersi almak, Mevlût okumak veya hıfza çalışmaktan farklı bir iş değildir. Fakat o zaman ne zihinler, ne de kadınlar bukadar açılmamışlardı.

— Devam edecek —

TEŞBİHTE HATÂ OLMAZ

Hercai

Menek

Tarihten Çizgiler: Köprü üstünde dilenciler

Muhacirler Menfaatına...

Bir kasabaya yeni gelen muhacirlere yardım için bir bahçe eğlencesi tertip edilmişti.

Program son derece parlaktı. Epeyce ...lık edilerek bahçe elektriklerle ...bantla bera... ...tilmişti. ...smı neden... ...ediği gibi, ...da aksi bir ... çıkama...

...hite ertesi ... Uzun bir ...sun, yedi ... meydana

Âzalardan biri:

— Mesele mühimdir arkadaşlar, dedi, bu yedi yüz doksan kuruşluk açığı mutlaka ödemek mecburiyetindeyiz. Bunun için bir çare düşünelim.

Reis zeki ve tedbirli bir adamdı:

— Telâşa mahal yok, dedi, biz bu eğlenceyi kimlerin menfaatine tertip ettik.

— Muhacirlerin...

— Meselâ beş yüz lira safi kârımız olsaydı bunu kimler alacaklardı?

— Muhacirler..

— O halde açığı kapatmak da onlara düşer... Kendilerine söyleriz, aralarında yedi yüz doksan kuruş iane toplarlar, olur biter.

Takvim

— Neden evinde takvim bulundurmuyorsun?

— Lüzumu yok da ondan... Çok şükür günü gününe verilmesi lâzım gelen borç senetleri, beni, takvim masrafından kurtarıyor.

Yeni mecmualar

— Yeni mecmualar çıkıyor, alıyor musun?

— Almak istiyorum ama alamıyorum ki..

— Neden?

— Satanı görmüyorum da!

Bütün ağrıları kesen bir ilâç- NEOKÜRİN

Neokürin Baş, - Diş ve Romatizma ağrılarını derhal keser.

Neokürin Grip - Nezle ve soğukalğınlığında emsalsiz bir devadır. Ateşi söndürür, vücut kırgınlığını alır.

Neokürin Bayanların aybaşı sancılarını keser ve âdeti kolaylaştırır.

Neokürin Mideye, kalbe ve böbreklere zarar vermez. Günde 2-3 tane alınabilir.

Neokürin i daima tercih ve ismine dikkat ediniz.

Bir kaşe 6, altılık kutu 30kuruştur. Her eczanede bulunur.

RADYOLİN

ile Sabah, Öğle ve Akşam

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma,

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı

derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

AYLIK EV DOKTORU

İlk sayısından itibaren çok beyenilen ve çok sevilen AYLIK EV DOKTORU Mecmuasının altıncı sayısı 1 Şubatta çıktı. Bu sayı da birçok kıymetli ve istifadeli bilgilerle doludur. Kendisinin ve ailesinin sıhhatini düşünen herkes her ay başı bu güzel mecmuadan birer tane edinmelidir. Fiatı yalnız 10 kuruştur.

Bütün bayilerimizde bulunur.

Dr. SUPHİ ŞENSES

İdrar yolları hastalıkları mutahassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız
Tel: 43924

AKBA

Kitapevi — Ankara
Bütün mektep kitaplarının satış yeridir.
Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir, Tel: 3377

«BUGÜNKÜ TÜRKİYE» formasile bu mükemmel eser tamamlanmış bulunuyor Çıkan bütün formalar idarehanemizde bulunur. Beher formanın fiatı 25 kuruştur. Ciltli olarak 250 kuruştur.

M. ZEKİ ERMAN

Mekteplıler Pazarı Zonguldak
Yedigün ve bütün neşriyatının satış yeri. Bilumum mektep kitapları ve mektep levazımı, kırtasiye, fotoğraf, mühendislik alâtı. Uygun şartlarla satılır.

İhmal etmeyiniz...

" LİNİA ,, Kemeri istirahati temin, yağlanmayı men eder ve hareketinize gençlik verir.

Yalnız :
J. ROUSSEL de satılır.

İSTANBUL : Tünel Meydanı No. 12.
16 Numaralı katalogumuzu isteyiniz, bedava gönderilir.

KARİKATÜR

ET PAHALILAŞTIKTAN SONRA:

— Komşucuğum haberin var mı? Mahallemize bir mirasyedi taşındı..

— Kimden duydun?

— Külbastı kokusundan!..

Sahibi ve Ü. Neşriyat Müdürü: Sedat S.